

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

МАТЕРІАЛИ

97 – й

**підсумкової наукової конференції
професорсько-викладацького персоналу
вищого державного навчального закладу України
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

15, 17, 22 лютого 2016 року

Чернівці – 2016

УДК 001:378.12(477.85)

ББК 72:74.58

М 34

Матеріали 97 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (Чернівці, 15,17,22 лютого 2016 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2016. – 404 с. іл.

ББК 72:74.58

У збірнику представлені матеріали 97 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (Чернівці, 15, 17, 22 лютого 2016 р.) із стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція – професор, д.мед.н. Бойчук Т.М., професор, д.мед.н. Іващук О.І., доцент, к.мед.н. Безрук В.В.

Наукові рецензенти:

доктор медичних наук, професор Кравченко О.В.
доктор медичних наук, професор Давиденко І.С.
доктор медичних наук, професор Дейнека С.Є.
доктор медичних наук, професор Денисенко О.І.
доктор медичних наук, професор Заморський І.І.
доктор медичних наук, професор Колоскова О.К.
доктор медичних наук, професор Коновчук В.М.
доктор медичних наук, професор Гринчук Ф.В.
доктор медичних наук, професор Слободян О.М.
доктор медичних наук, професор Тащук В.К.
доктор медичних наук, професор Ткачук С.С.
доктор медичних наук, професор Тодоріко Л.Д.

ISBN 978-966-697-627-0

© Буковинський державний медичний
університет, 2016

years). In RA patients there were conducted following laboratory tests: study of concentration of antistreptolysin-O, C-reactive protein, rheumatological factor, seromucoid, ALT, AST, sialic test, thymol test and others. To establish the level of adaptation and cellular stress reactivity in RA patients there was used automatic hematology analyzer of HB series.

In patients with RA there was increased absolute number of leukocytes by 69,68%, granulocytes - by 73,23% due to the growth of blood neutrophils - by 74,76%, segmented neutrophils - by 71,01%, and arised absolute number of agranulocytes by 54,61%. lymphocytes - by 54,14% and monocytes - by 57,84%. Significantly (by 75,47%) increases the relative number of band neutrophils, formed downward trend in the relative amount of agranulocytes by reducing the relative amount of lymphocytes and monocytes.

Among the one-third of the patients (37,50%) there was found a stressful situation with a value of adaptation index - 0,17-0,29. The concentration of C reactive protein in patients of the main group was $23,30 \pm 0,17$ to $4,97 \pm 0,05$ in the control group ($p < 0,001$), which is regarded by us as III level of immune disorders - index exceeds the maximum permissible level by 5 times.

Growth of hematological toxicity index by 9 times shows the output of intoxication beyond the interstitial space, ie beyond the articular manifestations of endotoxemia and spreading at the system level.

Exacerbation of rheumatoid arthritis is associated with lower stress adaptation in men with RA. In 46,88% of male patients with RA, adaptive processes are at level of "response to training", while in 37,53% of the cases there are formed "stress" type of adaptive response. The development of rheumatoid arthritis in men is accompanied by increased cell reactivity and remained cell resistance.

Бліндер О.О., Бліндер О.В.*, Дайнека С.Є.

ТОКСИЧНІСТЬ АНТИБІОТИКІВ ТА ЧАСТОТА РОЗВИТКУ РЕЗИСТЕНТНОСТІ ДО НІХ У ШТАМІВ-ЗБУДНИКІВ ІНФЕКЦІЙ СЕЧОВОЇ СИСТЕМИ

Кафедра мікробіології та вірусології

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет»

Сектор мікробіологічних досліджень відділу медико-екологічних проблем ДП «Науковий центр превентивної токсикології, харчової та хімічної безпеки імені академіка П.І.Медведя МОЗ України»*

Ентеробактерії є основною групою серед збудників інфекцій сечової системи (ІСС). Вивчення розповсюдженості факторів резистентності до антибактеріальних препаратів (АБП) серед штамів, виділених із сечі хворих на такі інфекції, є важливим і актуальним. Раніше було встановлено різничу у поширеності факторів резистентності до АБП серед різних груп збудників (ентеробактерії, окрім бактерій роду протей, псевдомонад), а також тенденцію до залежності від статі пацієнтів їх поширеності серед стіологічно-значимих штамів ентеробактерій.

Поряд з важливістю постійного моніторингу динаміки поширеності факторів резистентності до АБП у етіологічно-значимих штамів, що має практичну мету оптимізації тактики лікування ІСС, актуальним є встановлення можливого зв'язку між токсичністю антибіотиків та частотою розвитку резистентності до них.

З цією метою була вивчена кореляція між чутливістю основної групи збудників ІСС (ентеробактерії, за виключенням протеїв) до АБП та їх токсичністю. Кореляція була вивчена з використанням непараметричного критерію - коефіцієнту оцінки кореляції рангів Спірмена.

За показники токсичності антибіотиків були взяті їх TD_{Lo} . Для 11 антибіотиків із 14 вивчених, були знайдені значення TD_{Lo} , в доступній науковій літературі. З них для трох був вказаний лише парентеральний шлях введення. Тобто тільки для 8 антибіотиків TD_{Lo} - були вказані для орального шляху введення. Для них значення коефіцієнту Спірмена виявились позитивними і досить високими. Але в жодному випадку коефіцієнти кореляції не були статистично вірогідними.

Статистично вірогідна кореляційна залежність виявлена тільки між значеннями DL_{50} для більш мишей при оральному шляху введення антибіотиків та відсотками резистентних та помірно-резистентних штамів ентеробактерій, але не в усіх випадках. Для DL_{50} для більш мишей при в/в шляху введення кореляція з резистентністю виявилась статистично не вірогідною. Для підтвердження достовірності виявленої закономірності необхідно розширити спектр антибіотиків, до яких визначається резистентність етіологічно значимих штамів ентеробактерій.

Таким чином, отримані дані дозволяють з обережністю говорити про наявність зв'язку між токсичністю антибіотика і частотою розвитку резистентності до нього у ентеробактерій – збудників ІСС.

Бурденюк І.П., Яковичук Н.Д.

РОЗРОБКА ТА ПІДБІР МЕТОДІВ ДОСЛІДЖЕННЯ БІОЛОГІЧНОЇ АКТИВНОСТІ ЗАНОВО СИНТЕЗОВАНИХ СПОЛУК КЛАСУ 1-ЗАМІЩЕНИХ 2,4-ДИХЛОРО-5 ФОРМІЛІМІДАЗОЛІВ IN VITRO

Кафедра мікробіології та вірусології

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет»

На підставі даних фізико-хімічних властивостей заново синтезованих хімічних сполук класу 1-заміщених 2,4-дихлоро-5 формілімідазолів підібрали оптимальні методики дослідження, їх антимікробної

активності та спектру біологічної дії відносно стандартних штамів тест-культур грам позитивних і грам негативних бактерій і грибів *in vitro*.

Матеріалом для дослідження служили синтезовані співробітниками кафедри хімії Буковинського державного медичного університету хімічні сполуки класу 1-заміщених 2,4-дихлоро-5 формілімідазолів (препарати №10). Сполуки являють собою порошкоподібну масу сіро - білого кольору розчину у диметилсульфоксиді (ДМСО).

Із різних (малоімовірних) мікро- та макрометодів визначення антимікробної активності сполук хімічного та біологічного походження нами вибрано класичний метод двохкратних серійних розведенів у відповідних до тест культур мікроорганізмів рідких живильних середовищах.

В наших дослідженнях антимікробну активність досліджено методом двохкратних серійних розведенів у рідких живильних середовищах (1% м'ясо-пептонний бульйон – відносно бактеріальних культур, середовище Сабуро – відносно тест-культур, грибкового походження з наступною інкубацією в терmostаті при оптимальних температурах 18-24 та 46-48 годин і кінцевим висновком у відповідні агаризовані середовища.

В експериментальній роботі були використані референс – штами мікроорганізмів з американської типової колекції культур (ATCC): *Staphylococcus aureus* ATCC 25923, *Escherichia coli* ATCC 25922, *Pseudomonas aeruginosa* ATCC 27853, *Bacillus subtilis* ATCC 6633, *Candida albicans* ATCC 885-653 та окремі штами свіжовиділених від хворих антибіотикорезистентних умовно патогенних культур мікроорганізмів. Отже тест-культури належні до різних родів і видів грампозитивних та грамнегативних бактерій і грибів.

Методика проведення досліджень заснована на внесенні у пробірки з двохкратно розведеніми препаратами мікроорганізмів і отриманої шляхом змиву агарової добової тест-культури 0,9% розчином натрію хлориду з наступною стандартизацією за оптичним стандартом мутності на 1,0 мл середовища. Дослідні і контрольні пробірки інкубовані при 37°C протягом 24-48 годин, після чого робили висів на агаизовані середовища для визначення бактерицидної дії препарату. Максимальне розведення препарату з відсутністю росту культури мікроорганізму оцінювали як мінімальну бактерицидну концентрацію (МБЦК).

Отримані результати свідчать про наявність антимікробної активності у досліджуваних похідних 1-заміщених 2,4-дихлоро-5 формілімідазолів. Антибактеріальна та протигрибкова активність досліджуваних 10-ти заново синтезованих препаратів відносно перерахованих вище тест-культур мікроорганізмів знаходились в межах від 15,6 до 1000,0 мкг/мл. Більш чутливими до дії препаратів виявилися грам позитивні кокові мікроорганізми та дріжджкоподібні гриби роду *Candida*. Мінімальні бактерицидні концентрації досліджуваних сполук – формілімідазолів знаходились у межах 15,6 - 125,0 мкг/мл.

Вірогідно з помірною антимікробною активністю 1-заміщених 2,4-дихлоро-5-формілімідазолів пов'язана їх фізико-хімічна характеристика – розчинність лише у ДМСО і не розчинність у фізіологічному розчині 0,9 % NaCl.

Власик Л.І., Фундюр Н.М., Кушнір О.В., Грачова Т.І., Іфтода О.М.

ГІГІЄНІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗБАЛАНСОВАНОСТІ МІНЕРАЛЬНОГО СКЛАДУ РАЦІОНІВ ХАРЧУВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В ДНЗ М. ЧЕРНІВЦІ

Кафедра гігієни та екології

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет»

Мінеральні речовини є незамінними компонентами раціону харчування дітей. Вони входять до складу біологічних рідин та тканин організму, беруть участь у регуляції обмінних процесів і підтриманні гомеостазу. Дефіцит макро- та мікронутрієнтів у дитячому віці негативно впливає на фізичний розвиток, сприяє порушенню обмінних процесів, знижує опірність організму до несприятливих чинників навколошкільного середовища. Основний шлях надходження мінеральних речовин в організм – аліментарний, тому забезпечення харчових раціонів достатньою кількістю мінералів є неодмінною умовою раціонального харчування дитини.

Метою нашого дослідження була гігієнічна оцінка мінерального складу харчових раціонів дітей дошкільного віку м. Чернівці.

Результати досліджень показали, що харчування дітей дошкільного віку в дитячих навчальних закладах (ДНЗ) м. Чернівці забезпечується з використанням свіжих та різноманітних продуктів, дотримуються вимоги до режиму харчування.

У харчуванні дітей має місце використання більшої кількості пшеничного хліба (на 45%), та відсутність житнього хліба. Спостерігається також перевищення кількості крупу, бобових, макаронних (на 37,8%) та кондитерських виробів (на 13,3%). Стосовно продуктів харчування, які є основними джерелами мінеральних речовин, необхідно відмітити, що кількість молока та кисломолочних продуктів була на 18,8% меншою від рекомендованої. Вміст у раціонах кисломолочного та твердого сирів також був нижче рекомендованих (на 33,3 та 40% відповідно). Кількість м'яса та м'ясопродуктів у ДДЗ була меншою від необхідної на 30%. Вміст рибних продуктів та яєць у раціонах менше рекомендованого (на 24,4 та 40 % відповідно).

Аналіз отриманих результатів показав, що вміст кальцію в усіх раціонах ДНЗ на 15,0-32,6% нижче рекомендованого (800 мг/добу) і в середньому становить 629,75+13,33 мг/добу (рис.1).

Вміст магнію вдвічі (у 1,9-2,2 рази) перевищує нормативний. Вміст фосфору та заліза дещо вище рекомендованих величин (відповідно на 12,7-27,5% та 7-22%). Оптимальне співвідношення Ca:P:Mg (1:1:0,5) не виявлено у раціоні жодного ДНЗ.